

Promo-LEX a prezentat rapoartele privind monitorizarea modului de realizare a controlului parlamentar și a meritocrației în serviciul public în anul 2017

În ziua de vineri, 15 iunie 2018, Asociația Promo-LEX a lansat rapoarte anuale privind ["Monitorizarea modului de realizare a controlului parlamentar în anul 2017"](#) și ["Monitorizarea modului de ocupare/încetare a funcțiilor publice în anul 2017"](#).

Scopul evenimentului este informarea decidenților și formatorilor de opinie privind performanța Parlamentului în exercitarea funcției de control parlamentar, precum și respectarea legii la capitolul ocupării/încetării funcțiilor publice.

Ca urmare a celor relatate în raportul privind **controlul parlamentar**, se impun unele constatări esențiale, care în mare parte au rămas aceleași față de constatările din anul 2016:

- Controlul parlamentar este adeseori constrâns de un cadru legal incomplet, nefiind definite în mod corespunzător competențele de control ale Parlamentului și nici descrise clar procedurile de lucru în cadrul exercitării controlului parlamentar;
- Ineficiența întrebărilor și interpelărilor deputaților, ca instrumente ale controlului parlamentar, întrucât răspunsurile celor vizați sunt incomplete, evazive,

formale și deseori expediate cu depășirea termenului stabilit;

- Lipsa cadrului legal ce ține de atragerea la răspundere (administrativă sau penală) a factorilor de decizie care furnizează deputaților, Comisiilor de anchetă informații neveridice, incomplete sau eronate duce la imposibilitatea realizării adecvate a mandatului acestora;
- Prevederile legale ce se referă la obligația unor autorități publice (Procuratura Generală, Curtea de Conturi etc.) de a prezenta rapoarte Parlamentului sunt incomplete, iar unele situații nu sunt în general descrise.

Totuși, Parlamentul Republicii Moldova a întreprins câteva acțiuni concrete pentru a impulsiona în timp efectele unui control parlamentar modern axat pe cele mai bune practici europene. Acest efort este materializat prin următoarele acțiuni întreprinse în perioada 2017-2018:

- Elaborarea Metodologiei de evaluare ex-post privind implementarea actelor legislative și aprobarea acesteia prin Hotărârea Biroului Permanent nr. 2 din 07.02.2018. Este necesar să menționăm că procesul de evaluare ex-post a fost demarat, iar gradul de implementare urmează a fi analizat în Raportul de evaluare pentru anul 2018;
- Inițierea elaborării proiectului unui nou Regulament al Parlamentului, în care funcția de control parlamentar este abordată la un nivel mai profund și calitativ prin explicarea pe larg a procedurilor de control parlamentar și evitarea situațiilor de interpretare ambiguă a normelor de drept.

Urmare a constatărilor studiului privind controlul parlamentar în anul 2017, expertul Adrian Fetescu a prezentat un șir de recomandări care urmează a fi implementate cât mai curând posibil:

1. Descrierea în Regulamentul Parlamentului și în alte acte normative, inclusiv în cele interne, a unei proceduri clare privind controlul parlamentar, care să acopere toate dimensiunile desfășurării acestuia (audieri, moțiuni, comisii de anchetă etc.);
2. Reglementarea din punct de vedere procedural a modalității de desfășurare a anchetelor parlamentare pentru ca acestea să constituie un instrument eficient de control parlamentar, fără conotații politice, cu atribuții foarte clare pentru comisiile de anchetă;
3. Stabilirea cadrului legal necesar pentru efectuarea obligatorie a analizei ex-post a legislației, cu elaborarea unei metodologii în acest sens, precum și identificarea autorităților responsabile de acest exercițiu.

Cu referință la cel de-al doilea studiu prezentat în cadrul evenimentului, experta Mariana Kalughin a menționat următoarele constatări privind **modul de ocupare/încetare a funcțiilor publice** în anul 2017:

- *Cadrul legal:* În procesul de reglementare, s-a remarcat tendința autorităților de a se dezice de unele etape (proba scrisă) în concursul pentru suplinirea unor funcții de demnitate și pentru ocuparea unor funcții publice de nivel superior;
- *Cadrul instituțional:* În cazul concursului pentru ocuparea funcției de director CNA, este îngrijorătoare lipsa observării concursurilor de către reprezentanții societății civile și ai mediului academic, dar și scutirea candidaților, la etapa depunerii dosarelor, de a-și prezenta viziunea asupra strategiei de dezvoltare a instituției;
- *Punerea în aplicare:* Prevederile se pun în aplicare, însă limitat. Calificativul prezentat în studiu este acordat din cauza indisponibilității informațiilor, refuzului autorităților de a furniza informații sau

informațiile furnizate sunt incomplete și confuze;

- *Finalitatea*: Principiile legalității, independenței, integrității, transparenței sunt garantate limitat. Calificativul prezentat în studiu este acordat din cauza eșecurilor în garantarea principiului transparenței.

Pornind de la premisa că recomandările formulate în Raportul anterior (2017) de monitorizare rămân actuale, dar și având în vedere evoluțiile anului 2017, experta propune:

1. elaborarea unui act legislativ unic care ar prevedea modul de organizare și desfășurare de către Parlament a concursului pentru ocuparea funcțiilor de demnitate publică (dreptsuport pentru o dezbatere publică în acest sens ar putea servi respectivul proiect aflat perolul Legislativului);
2. informarea efectivă a publicului privind concursurile organizate și desfășurate, inclusiv prin prezentarea în rapoartele instituționale de activitate a informațiilor privind aplicarea procedurilor de verificare a candidaților și testelor cu utilizarea poligrafului, precum și a informațiilor ample referitoare la rezultatele concursurilor;
3. sporirea transparenței concursurilor prin îmbunătățirea resurselor web.

Rapoartele au fost elaborate de experți independenți contractați de Promo-LEX – dl Adrian Fetescu, pentru raportul privind ["Monitorizarea modului de realizare a controlului parlamentar în anul 2017"](#) și de către dn Mariana Kalughin, pentru raportul privind ["Monitorizarea modului de ocupare/încetare a funcțiilor publice în anul 2017"](#). Ambele rapoarte conțin recomandări adresate Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova și Guvernului. Asociația Promo-LEX a întocmit rapoarte similare pentru perioada anului și 2016. Procesul de monitorizare a acestor subiecte de către Promo-LEX va continua până în anul 2019.

Pentru informații, contactați:

Axenia Chirilov, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX;

GSM: 060 16 83 14;

E-mail: axenia.chirilov@promolex.md

Galerie foto:

